

Секція: Економічні науки

Дорожинська Ольга Віталіївна

студентка

Київського національного університету технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Чигрін Сергій Сергійович

м. Київ, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В умовах нестабільної економічної ситуації стає необхідним постійний контроль доходів і витрат, а також руху грошових коштів, що важко здійснити без планування. Для цього впроваджують бюджетування на підприємстві та використовують в управлінському обліку. Проте для багатьох бюджети означають лише плани продаж, виробництва, використання матеріальних і трудових ресурсів чи взагалі розрахунок окремих показників, що значно звужує можливості бюджетування, адже для управління доцільним є також урахування реалізації стратегії та розподілу ресурсів тощо.

Основною ж метою бюджетування є впровадження низки заходів, які підвищують ефективність роботи, серед яких можна виділити:

- цільову орієнтацію та координацію всіх подій на підприємстві;
- виявлення існуючих ризиків і зниження їх рівнів;
- підвищення гнучкості, пристосованості до можливих змін [2, с. 6–7].

Бюджетування – це управлінська технологія, яка покликана забезпечити виконання стратегічних цілей підприємства за допомогою розроблення і виконання бюджетів як за структурними підрозділами, так і загалом на підприємстві з позиції збалансованості надходжень та видатків,

доходів і витрат, активів та пасивів. Бюджетування є інтегруючим процесом, який дає змогу підвищити якість та оперативність прийняття рішень, максимізувати очікуваний результат і контролювати ризики господарської діяльності, визначати ефективність бізнес-напрямів і структурних одиниць та планувати діяльність господарюючих суб'єктів на поточні періоди й перспективу [4, с. 393].

Таким чином, організація бюджетування дає змогу системно підходити до управління підприємством з урахуванням діяльності всіх підрозділів, раціонально використовувати ресурси та більш ефективно управляти фінансовими ресурсами.

Розглянемо на прикладі діючого підприємства. З метою організації бюджетування та вдосконалення функціонування ТОВ «Альфа-Забава» проаналізуємо платоспроможність підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

Основні показники ліквідності (платоспроможності) підприємства

Показник	Значення			Відхилення			
				2019-2020		2020-2021	
	2019	2020	2021	Абсол	%	Абсол	%
Коефіцієнт покриття	7,18	12,97	8,03	5,79	81	-4,94	-38
Коефіцієнт ліквідності швидкої	6,17	12,74	7,14	6,57	106	-5,6	-44
Коефіцієнт ліквідності абсолютної	5,65	12,32	6,64	6,67	118	-5,68	-46

Джерело: сформовано на основі даних підприємства

Ліквідність і платоспроможність підприємства знаходиться на не досить високому рівні. Проте це можна віднести до недоліків не самого підприємства чи навіть галузі в цілому, а до складної економічної ситуації в якій перебуває зараз наша держава, спостерігалася тенденція до зменшення показників рентабельності реалізованої продукції та рентабельності активів підприємства. Така ситуація вимагає розробки

комплексу заходів, спрямованих на усунення причин, що обумовили падіння рентабельності підприємства

Пропонуємо впровадити в практичну діяльність ТОВ «Альфа-Забава» новий – комбінований підхід до організації процесу бюджетування, що включав би кращі складові частини логістичного, фінансового, виробничого й технологічного підходів. Розробка комплексу моделей і методів логістичного бюджетування складається з декількох етапів: логістичного планування, яке охоплює розробку логістичної системи; затвердження розробленої системи; реалізацію бюджету; контроль отриманих результатів.

Отже, для успішного подальшого функціонування й удосконалення системи бюджетування на ТОВ «Альфа-Забава» необхідно дотримуватись таких умов: удосконалення організаційної структури підприємства, яке дозволить чітко визначити функції й відповідальність керівників; чітка структуризація всіх процесів, визначення відповідальних за них осіб з метою автоматизації операцій і спрощення процесу бюджетування; стандартизація даних, яка налагодить їх спільне використання всіма бізнес-одинацями підприємства; інтеграція бюджетування з організаційною та інформаційною структурами підприємства, що дозволить підвищити ефективність всієї системи управління.

Література

1. Рудик Н.І. Розвиток бюджетування як маркетингової управлінської технології. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 21. С. 392-395.
2. Фісуненко П.А. Роль бюджету та процесу бюджетування в управлінні підприємством. Молодий вчений. 2016. № 5. С. 178–181